

Innhold

Forord	10
Forkortelser	12
Kapittel 1 Introduksjon	15
1.1 En beskrivelse av innholdet i boken	16
Kapittel 2 Bedriftens bærekraftsansvar	21
2.1 Selskapet	21
2.2 Begrensninger for vekst: Fra et miljøperspektiv	22
<i>EKSPERT Midt i en varslet katastrofe</i>	25
2.3 Forente nasjoner (1945)	26
2.4 Verdenserklæringen om menneskerettigheter (1948)	27
2.5 FN og bærekraftig utvikling: <i>Vår felles framtid</i> (1987)	28
2.6 FN og bærekraftig utvikling: Rio-konferansen (1992)	31
2.7 Bedrifters ansvarsengasjement: Fra reaktivt til proaktivt	33
2.8 FNs konferanse om bærekraftig utvikling, Rio+20 (2012)	35
2.9 Ansvar: Fra et etisk synspunkt	36
2.10 Fra miljøhensyn til bærekraft og bedriftens (sosiale) ansvar (C(S)R) ..	40
Litteraturliste	43
Kapittel 3 Økonomiske teorier og bærekraftig utvikling	45
3.1 Økonomer som var skeptiske til samfunnets streben etter økonomisk vekst	46
3.2 Eksempler på sentrale økonomer forankret i økonomisk vekst	47
3.3 Flere syn på teoriene om ansvar hos enkeltpersoner og bedriftsledere	52
3.4 Økonomisk vekst, bruttonasjonalprodukt (BNP) og bærekraftig utvikling	54
3.5 Forretningsmodeller for bedrifters samfunnsansvar og bærekraft ...	54

6 Innhold

3.6	Trender og teorier som fanger opp bærekraftsproblemene i forretningsmodeller	59
	Litteraturliste	62
Kapittel 4 Sentrale verktøy og initiativer knyttet til bedrifter og FNs bærekraftsmål		
		64
4.1	FNs Global Compact (2000)	64
4.2	FNs tusenårsmål (2000)	67
4.3	FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (2011)	68
	<i>EKSPERT FN og menneskerettighetene. Om regler med relevans for vår tid</i>	71
4.4	FNs mål for bærekraftig utvikling (2015)	72
4.5	Hvorfor og hvordan er bærekraftsmålene relevante for næringslivet – og hvordan anvendes de?	84
	<i>CASE Bærekraftsmål i praksis: Ett eksempel</i>	88
	Litteraturliste	90
Kapittel 5 Ledende miljø- og sosiale initiativer for sertifisering og rapportering		
		93
5.1	Sertifiseringsinitiativer	93
5.2	Klimagass- og klimarapportering	98
	<i>EKSPERT Med dagens klimapolitikk når vi ikke norske klimamål</i>	102
	<i>EKSPERT Å snakke om klima: frykt eller løsninger?</i>	103
5.3	Rammeverk for bærekraftsrapportering	104
5.4	Retningslinjer og juridisk tilnærming til ansvarlig næringsliv i en global ramme	108
	<i>EKSPERT Politiske målsettinger og rettslig regulering av bærekraft</i>	109
5.5	Åpenhetsloven	111
	Litteraturliste	118
Kapittel 6 Bærekraft som forretningsmulighet		
		119
6.1	Hvem tar initiativ til å jobbe med bærekraft i selskaper – og hva har det å si for utfallet?	120
6.2	Oppfatning av ledelsens motivasjon for samfunnsansvar	121
6.3	Verdien av bedriftens ansvar	123
6.4	Strategier for ansvarlig bærekraftig virksomhet, steg for steg	125
6.5	Fire eksempler: Nike, Arthur Andersen, Volkswagen og Rana Plaza ..	127
6.6	Responsanalyse av de fire sakene	132

6.7	Forretningsmodeller for bærekraft	139
	Litteraturliste	140
Kapittel 7	Sirkulær økonomi og nye forretningsmodeller	142
	<i>EKSPERT Er bærekraft en fordel eller ulempe?</i>	144
7.1	Hvorfor har vi en lineær økonomi som skaper så mye avfall?	145
	<i>CASE Elkem – fra avfall til milliardbutikk</i>	146
7.2	Sentrale elementer i den sirkulære økonomien	149
7.3	Å bruke mindre handler om å avstå og om å redusere	151
7.4	Gjenbruk: Forleng produktenes levetid	152
7.5	Utfordringer og muligheter i den sirkulære økonomien: Lover og forskrifter har stor betydning	155
7.6	Fra produkt til tjeneste	156
	Litteraturliste	161
Kapittel 8	Strategi for bærekraftig drift: En trinnvis oppskrift	164
8.1	Trinn 1: FORANKRE i toppledelsen og integrere i hele selskapet	165
8.2	Trinn 2: KARTLEGG	166
8.3	Trinn 3: PLANLEGG	171
8.4	Trinn 4: TEST	173
8.5	Trinn 5: LANSER OG KOMMUNISER	175
8.6	Trinn 6: IMPLEMENTER	176
8.7	Trinn 7: RAPPORTER	178
	<i>CASE Vinmonopolet</i>	180
	<i>CASE Elkjøp</i>	184
	<i>CASE Innføring av bærekraft – steg for steg</i>	189
	Litteraturliste	192
Kapittel 9	Forhold til interessenter	193
9.1	Eiere, aksjonærer og ledere	195
9.2	Ansatte	197
9.3	Myndigheter: Offentlig sektor	199
9.4	Leverandører	202
9.5	Kunder	204
9.6	Ikke-statlige organisasjoner	206
9.7	Andre interessenter: Journalister, sosiale medier, forskere og flere	210
	Litteratur	213

Kapittel 10 Bærekraft og finans	216
10.1 Miljø-, sosial- og styringsforhold (ESG)	217
<i>EKSPERT Den vesentlige ESG-analysen</i>	220
10.2 EUs taksonomi	221
10.3 I hvilken grad kan et søkelys på bærekraft og «riktig» bruk av ESG påvirke fortjeneste?	223
10.4 SRI-strategier	223
10.5 Investorenes dilemma: Hva er et bærekraftig og ansvarlig selskap? ..	226
<i>EKSPERT Forretningsmuligheter i forurensning</i>	228
10.6 Statens pensjonsfond	229
10.7 Effekten av bærekraftig investeringsvektlegging i et langsiktig perspektiv	232
Litteraturliste	233
Kapittel 11 Antikorrupsjon	235
11.1 Sentrale elementer i en plan for antikorrupsjon	236
11.2 Forskrifter og bedriftspolicyer mot korrupsjon – og virkningen av disse	237
<i>EKSPERT Hvordan skader korrupsjon?</i>	238
11.3 Sentrale utfordringer i bekjempelsen av korrupsjon	239
11.4 Sosiale normer og antikorrupsjon	240
11.5 Fra de store skandalene til småkorrupsjon	241
Litteraturliste	243
Kapittel 12 Bærekraft i utviklingsland: Eksempel fra Afrika sør for Sahara	245
12.1 Tilbakeblikk: Hvorfor er situasjonen som den er?	247
12.2 Erfaringer fra mer enn 50 års bistand	247
<i>EKSPERT De viktigste ingrediensene for bærekraftig utvikling i Afrika sør for Sahara</i>	248
12.3 Reduksjon av eksport av uforedlede naturressurser	251
12.4 Involvering av interessenter og samarbeid i hele distribusjonskjeden	254
12.5 Produksjon av industrivarer fra lokale ressurser, til både eget forbruk og eksport	255
<i>CASE Empower – fra problem til ressurs</i>	256
<i>CASE Nøtter fra Ghana blir til salve i Norge</i>	258
12.6 Gjøre det mer attraktivt å drive landbruk	259
12.7 Refleksjon over hva som er målet for utvikling	259
Litteraturliste	260

Kapittel 13 Veien videre: Er bærekraftig utvikling realistisk?	263
13.1 Tenke positivt og løsningsorientert	265
13.2 Hva ønsker vi egentlig?	267
13.3 Kan vi leve bærekraftig og være lykkelige?	269
<i>EKSPERT Bedriftenes samfunnsansvar har to dimensjoner – en moralsk og en strukturell</i>	271
Litteraturliste	272
Stikkord	273